

2012 AUG 15.

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁM HIVATAL
Központi Hivatala
Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály

Iktatószám: 3708008309

Ügyiratszám: 3708537131

Ügyintéző: dr. Kovács-Kozma Zs.

Tárgy: ítélet alapján megállapított kárösszeg

Vadász Iván
adószakértő
részére

AD-KÖ ADÓSZAKÉRTŐ IRODA KFT.

Budapest
Szervita tér 4. II./1.
1052

Tisztelt Adószakértő Úr!

Hivatkozással az ítélet alapján megállapított kárösszeggel kapcsolatban főosztályomhoz címzett és az ugyanezen tárgyban a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz is benyújtott – onnan válaszadás céljából a hivatalhoz továbbított beadványára (feltételezve, hogy kérdése az ügyletben megrendelő fél kötelezettségeire vonatkozik) az alábbiakról tájékoztatom.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) 59. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetén, ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítését megelőzően pénz vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz formájában ellenértékbe beszámítható vagyoni előnyt nyújtanak (a továbbiakban: előleg) a fizetendő adót az előleg jóváírásakor, kézhezvételekor kell megállapítani.

Az Áfa törvény 77. § (2) bekezdés a) pontja alapján pedig az áfa alapja utólag csökken abban az esetben is, ha a teljesítés hiánya miatt az előleget – részben vagy egészben – visszafizetik. A teljesítés hiánya miatt visszafizetett előleg kapcsán megjegyzendő, hogy az előleg visszafizetéseként értékelendő az olyan eset is, amikor az előlegként megfizetett összeg megtérítésének jogcíme megváltozik (így pl. amikor az kártérítéssé minősül át).

Az Áfa törvény 78. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltakból következően az adóalany ezt az adóalap és adócsökkenést azon adómegállapítási időszakról benyújtott adóbevallásában veheti figyelembe fizetendő adót csökkentő tételként, amelynek az adómegállapítási időszakában az előlegről kibocsátott számlát korrigáló számlával egy tekintet alá eső okiratot (érvénytelenítő illetve módosító számlát) a jogosultnak átadta.

Az Áfa törvény 168. § (2) bekezdése szerint számlával egy tekintet alá esik minden más, a számlától eltérő okirat is, amely megfelel a 170. §-ban meghatározott feltételeknek és kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja. Ebbe a körbe soroljuk a számla utólagos módosítása, érvénytelenítése során alkalmazott bizonylatot, korábbi elnevezéssel helyesbítő számlát is.

Az Áfa törvény 170. § (1) bekezdése alapján a számlával egy tekintet alá eső okirat kötelező adattartalma a következő:

- az okirat kibocsátásának kelte,
- az okirat sorszáma, amely az okiratot kétséget kizáróan azonosítja,
- hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja,
- a számla adatának megnevezése, amelyet a módosítás érint, valamint a módosítás természete, illetőleg annak számszerű hatása, ha ilyen van.

A számlával egy tekintet alá eső okiratra egyebekben az Áfa törvénynek a számlára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kibocsátására vonatkozó ésszerű időt a módosításra jogalapot teremtő tény bekövetkeztétől kell számítani.

A beadványban foglaltakból arra lehet következtetni, hogy a két előleg „mindösszesen”, tehát áfával számítottan volt 200 Ft, így a számlát érvénytelenítő módosító okiratnak is bruttó 200 Ft összegről kell szólnia. Annak a ténynek a bizonylatolás során nincs jelentősége, hogy az előleg visszafizetése fizikailag nem történik meg, hanem beszámításra kerül abba az összegbe, amelyet az ítélet alapján a megrendelőnek teljesítenie kell a vállalkozó felé.

A megrendelő által a vállalkozónak fizetendő összeg áfa rendszerbeli megítélése és bizonylatolása attól függ, hogy a bíróság által megítélt összeg kártérítésnek vagy olyan kártalanításnak minősül, amely az Áfa törvény 13. §-a alapján szolgáltatásnyújtás ellenértékének tekintendő. Amennyiben az ítélet alapján a megrendelő kártalanítás fizetésére kötelezett és a megítélt kártalanítás az Áfa törvény 13. §-a alapján szolgáltatásnyújtás ellenértékének minősül, akkor a kártalanításra jogosult vállalkozónak számlát kell kibocsátania a kártalanítás ellenében nyújtott szolgáltatásáról a megrendelő felé.

A kártérítés Ptk. 339. §-beli általános szabálya szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A kártérítésnek tehát lényegi eleme a kár keletkezése, valamint annak jogellenes okozása. Amennyiben tehát nincs bizonyíthatóan keletkezett kár, illetve van ugyan kár, de azt nem jogellenesen okozták, akkor nem beszélhetünk kártérítésről. A kártérítés az Áfa törvény 259. § 6. pontja alapján nem tekinthető ellenértéknek. Tekintve, hogy a kártérítés nem képezi termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékét, a kártérítés révén nem valósul meg Áfa törvény hatálya alá tartozó ügylet, így ahhoz Áfa törvényben szabályozott adókötelezettség illetve bizonylatadási kötelezettség sem társul.

Akár kártalanítás, akár kártérítés megfizetéséről van szó, azt a megrendelőnek az eredménye terhére – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 81. § (2) bekezdésének a), illetve b) pontja szerint az egyéb ráfordítások között – kell elszámolnia, amennyiben szükséges az időbeli elhatárolásokkal szemben.

Az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában rögzítettekkel összhangban tájékoztatom, hogy a válaszlevélben részletezettek szakmai véleménynek minősülnek, kötelező jogi erővel nem bírnak.

Budapest, 2012. augusztus „6”

Tisztelettel:

Dr. Horváth Iloha
Főosztályvezető

Erről értesülnek:

1. a címzett
2. NAV Közép–magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága
3. a központi irattár